QORTI TAL-APPELL KRIMINALI

Onor. Imħallef Dr. Neville Camilleri
B.A., M.A. (Fin. Serv.), LL.D., Dip. Trib. Eccles. Melit.

Appell Numru 12/2022/1

Il-Pulizija

vs.

Keith Pace

Illum 20 ta' April 2023

Il-Qorti,

Rat l-imputazzjonijiet miġjuba kontra l-appellant **Keith Pace**, detentur tal-Karta tal-Identita' bin-Numru 327480(M), akkużat quddiem il-Qorti tal-Maġistrati (Malta) talli nhar il-31 ta' Ottubru 2019 għall-ħabta ta' 18:20hrs ġewwa Triq Joseph Scolaro u f'diversi toroq oħra, Santa Venera:

1. naqas u/jew irrifjuta li jagħti jew ta falz lill-Pulizija jew uffiċjal ieħor meta talabhom waqt il-qadi ta' dmirijietu, ismu u kunjomu, fejn joqgħod u partikolaritajiet oħra;

2. naqas li jobdi l-ordnijiet leġittimi mogħtija lilu mill-Pulizija jew minn uffiċjal ieħor ta' awtorita' oħra waqt il-qadi ta' dmirijiethom, jew ma ħalliex, jew fixkilhom jew b'xi mod bla jedd indaħal fl-istess dmirijiet billi ma ħalliehomx jagħmlu jew ħassar dak li kienu qed jagħmlu;

3. waqt li kien qed isuq vettura bil-mutur, naqas li jilbes ċintorin tas-sigurta';

4. saq vettura bil-mutur fit-triq waqt li żamm jew uża b'idejh telefon ċellulari jew xi apparat simili ieħor li jinżamm fl-idejn waqt li l-vettura kienet mixja;

5. saq vettura bil-mutur jew vettura oħra b'mod perikoluż;

6. saq vettura bil-mutur jew vettura oħra b'nuqqas ta' kont;

7. qal kliem faħxi li jikkonsisti f'dagħa fil-pubbliku;

8. bħala persuna volontarjament kiser il-paċi pubblika u l-bon-ordni b'għajjat u storbju jew b'mod ieħor;

9. bħala persuna nġurja, hedded jew għamel offiża fuq persuna ta' wieħed inkarigat skont il-liġi minn servizz pubbliku, ċioè lil PC 1363, waqt li kienu qed jagħmlu jew minħabba li qed jagħmlu dan is-servizz bil-ħsieb li jbeżża' jew jinfluwixxi kontra l-liġi fl-eżekuzzjoni ta' dan is-servizz;

10. tefa, rama, ħalla, waqqa, qiegħed jew iddepożita xi trab, ħmieġ, karta, rmied, ċikka ta' sigarett, żibel, kaxxa, bittija jew kull artikolu jew ħaġa oħra f'xi post pubbliku;

11. ikkommetta reat li hu punibbli bi priġunerija waqt il-perjodu attiv tas-sentenza sospiża mposta fuqu datata 14 ta' Lulju 2015 u 14 ta' Ġunju 2017 mill-Qorti tal-Maġistrati (Malta) mill-Maġistrat Dr. F. Depasquale LL.D. u Maġistrat Dr. Marse-Ann Farrugia LL.D..

Il-Qorti ġiet mitluba li l-imputat jiġi skwalifikat mil-liċenzji kollha tiegħu tas-sewqan għal perjodu ta' żmien li l-Qorti jidhrilha xieraq.

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali tal-11 ta' Jannar 2022 fejn il-Qorti:

- illiberat lill-imputat mill-ewwel (1), mit-tieni (2), mit-tielet (3), mir-raba' (4), mis-seba' (7) u mit-tmien (8) imputazzjoni stante illi kienu preskritti bi trapass ta' tliet xhur;

- sabet lill-imputat ħati tal-ħames (5) imputazzjoni (Artikolu 15(1)(a) tal-Kapitolu 65 tal-Liġijiet ta' Malta), tas-sitt (6) imputazzjoni (Artikolu 15(1)(a) tal-Kapitolu 65 tal-Liġijiet ta' Malta), tad-disa' (9) imputazzjoni (Artikolu 95 tal-Kapitolu 9 tal-Liġijiet ta' Malta), tal-għaxar (10) imputazzjoni (Regolament 4 tal-Leġislazzjoni Sussidjarja 549.40 tal-Liġijiet ta' Malta abbinat ma' Artikolu 4(a) tal-Ewwel Skeda), ta' imputazzjoni numru ħdax (11) fir-rigward biss tas-sentenza tal-14 ta' Ġunju 2017 stante li l-perjodu operattiv tas-sentenza sospiża tal-14 ta' Lulju 2015 kien laħaq skada (Artikolu 28B(1) tal-Kapitolu 9 tal-Liġijiet ta' Malta);

- fir-rigward tas-sentenza sospiża tal-14 ta' Ġunju 2017 ittrattat mal-imputat billi ordnat illi din tidħol fis-seħħ u għalhekk ikkundannat lill-imputat għal piena ta' sentejn priġunerija;

- fir-rigward tal-imputazzjonijiet li nstab ħati tagħhom, ikkundannat lill-imputat iħallas multa ta' elf, erba' mija u erbgħin Euro (€1,440) pagabbli f'sitta u tletin (36) pagament mensili ugwali, skwalifikatu milli jkollu liċenzja jew milli jikseb liċenzja tas-sewqan għal perjodu ta' ħames (5) xhur u mponiet ħames (5) punti penali fuq il-liċenzja tas-sewqan.

Rat ir-Rikors tal-appellant Keith Pace ppreżentat fis-27 ta' Jannar 2022 fejn talab lil din l-Qorti sabiex: *"tilqa' dan l-appell billi, tiddikjara s-sentenza appellata bħala nulla u b'hekk tordna illi l-atti*

għandhom jiġu rimessi quddiem l-Ewwel Qorti, sabiex l-appellant ma jiġiex privat mill-benefiċċju tad-doppio esame; fin-nuqqas ta' dan, tirriforma s-sentenza appellata billi filwaqt li tikkonfermaha fejn ma sabitux ħati tal-ewwel, it-tieni, it-tielet, ir-raba', is-seba' u t-tmien imputazzjonijiet, tħassarha u tirrevokaha fejn sabitu ħati tal-ħames, sitt, disgħa, għaxar u ħdax-il imputazzjoni miġjuba kontrih, u minflok tiddikjarah mhux ħati tagħhom u konsegwentement tilliberah minn kull imputazzjoni, ħtija u piena jew alternattivament, sussidjarjament tirriforma s-sentenza appellata inkwantu għal piena nflitta, u dan billi timponi piena aktar ekwa u ġusta għaċ-ċirkostanzi tal-każ odjern."

Rat l-atti u d-dokumenti kollha.

Rat illi dan l-appell ġie assenjat lil din il-Qorti kif preseduta fid-9 ta' Jannar 2023 b'"Assenjazzjonijiet ta' Kawżi u Doveri" mogħti mis-S.T.O. Prim'Imħallef Mark Chetcuti.

Rat il-fedina penali aġġornata tal-appellant eżebita mill-Prosekuzzjoni fuq ordni tal-Qorti.

Semgħet is-sottomissjonijiet finali bil-fomm dwar l-ewwel aggravju tal-appellant.

Ikkunsidrat

Illi din hija sentenza preliminari dwar l-ewwel aggravju mressaq mill-appellant fejn iqanqal il-preġudizzjali dwar in-nullita' tas-sentenza appellata. L-appellant jilmenta li s-sentenza tal-Ewwel Qorti ma tirrispettax *in toto* r-rekwiżiti mitluba mil-liġi senjatament Artikolu 382 tal-Kapitolu 9 tal-Liġijiet ta' Malta. Jisħaq li fis-sentenza appellata huwa kompletament monk l-element tal-fatti li huwa rikjest *ad validatatem* fil-liġi. Huwa jitlob li din il-Qorti tgħaddi biex tannulla s-sentenza tal-Ewwel Qorti u sabiex tirrimetti l-atti lura lilha u dan sabiex hu ma jkunx imċaħħad mill-benefiċċju tad-*doppio esame*.

Illi l-ġurisprudenza tgħallem li mhux kull irregolarita' jew impreċiżjoni li jista' jkun hemm fis-sentenza mogħtija mill-Qorti

tal-Maġistrati twassal għan-nullita' tagħha. Artikolu 382 tal-Kapitolu 9 tal-Liġijiet ta' Malta jistabbilixxi r-rekwiżiti ta' sentenza valida. Artikolu 382 tal-Kapitolu 9 tal-Liġijiet ta' Malta jgħid hekk:

> "Il-Qorti, meta tagħti s-sentenza kontra l-imputat, għandha tgħid il-fatti li tagħhom dan ikun ġie misjub ħati, tagħti l-piena u ssemmi l-artikolu ta' dan il-Kodiċi jew ta' kull liġi oħra li tkun tikkontempla r-reat."

Illi għandu jingħad li n-nuqqas ta' osservanza ta' wieħed jew iktar mir-rekwiżiti msemmija f'Artikolu 382 tal-Kapitolu 9 tal-Liġijiet ta' Malta jwassal għal nuqqas ta' ħtieġa formali essenzjali li timpinġi fuq is-sentenza u l-alidita' tagħha. F'diversi sentenzi[1] mogħtija minn din il-Qorti diversament preseduta ngħad kif l-elementi msemmija f'Artikolu 382 tal-Kapitolu 9 tal-Liġijiet ta' Malta huma meqjusa *ad validitatem* u jridu jiġu osservati skrupolożament. Din l-iskrupolożita' fl-osservanza ta' dawn ir-rekwiżiti mhix sempliċi formaliżmu iżda hija bbażata fuq il-ħtieġa li s-sentenza tal-Qorti tal-Maġistrati tkun ċara u ma toħloq l-ebda inċertezza f'moħħ l-imputat għal dak li jirrigwarda d-dikjarazzjoni ta' ħtija fil-konfront tiegħu.

Illi b'daqshekk ma jfissirx li s-sentenzi tal-Qorti tal-Maġistrati jridu jkunu eżenti minn kull forma ta' żball jew ineżattezza, anke jekk tkun relattivament żgħira jew minuri. Spiss jiġri li s-sentenzi tal-Qorti tal-Maġistrati jkun fihom ineżattezzi li pero' mhux neċessarjament iwaslu għan-nullita' tas-sentenza. Huma dawk l-ineżattezzi li jissarrfu fl-inosservanza ta' dawk l-elementi kontemplati f'Artikolu 382 tal-Kapitolu 9 tal-Liġijiet ta' Malta li jwaslu għan-nullita' tas-sentenza. Anke hawn, l-imsemmi Artikolu 382 irid jiġi interpretat fuq naħa b'mod rigoruż, in kwantu jolqot aspetti li jolqtu s-sustanza tas-sentenza tal-Qorti tal-Maġistrati, iżda jrid jiġi interpretat b'mod strett fuq in-naħa l-oħra

---

[1] Ara **Il-Pulizija vs. Joseph Farrugia** (28 ta' Mejju 1987), **Il-Pulizija vs. Anthony Zahra** (26 ta' Mejju 1994), **Il-Pulizija vs. Joseph Muscat** (10 ta' Ġunju 1994), **Il-Pulizija vs. Stephen Bonsfield** (Numru 327/2005 – 27 ta' April 2006), **Il-Pulizija vs. Robert Farrugia** (Numru 357/2014 – 19 ta' Novembru 2015), **Il-Pulizija vs. Philip Zahra** (Numru 348/2015 – 28 ta' Settembru 2017), **Il-Pulizija vs. Nutar Peter sive Pierre Falzon** (Numru 384/2018 – 17 ta' Jannar 2019).

in kwantu kemm jista' jkun trid tiġi mħarsa l-preżunzjoni tal-validita' u l-integrita' tas-sentenza li tkun ġiet emanata. B'hekk dawn ir-rekwiżiti essenzjali jridu jiġu mħarsa iżda interpretati b'mod strett.[2]

Illi kif ingħad aktar 'il fuq ir-*ratio legis* wara Artikolu 382 tal-Kapitolu 9 tal-Liġijiet ta' Malta huwa illi s-sentenza tkun ċara fis-sens illi kemm il-persuna akkużata kif ukoll kull min huwa parti fid-deċizjoni jifhmu x'kienu dawk il-fatti li dwarhom il-persuna akkużata tkun qed tiġi misjuba ħatja, tagħti l-piena għal dawk il-fatti li qed jistabilixxu ir-reita' u jissemmew id-disposizzjonijiet tal-liġi li jitkellmu fuq ir-reat jew reati li dwarhom qed tinsab ħtija.

Illi din il-Qorti tinnota li fis-sentenza mogħtija mill-Ewwel Qorti fil-11 ta' Jannar 2022 hemm imniżżel kemm il-piena kif ukoll l-Artikoli tal-liġi li jikkontemplaw l-imputazzjonijiet li tagħhom l-appellant instab ħati. Fir-rigward tar-rekwiżit tal-"fatti" li jissemma f'Artikolu 382 hawn fuq kkwotat għandu jingħad illi, speċjalment fil-każ ta' kawzi sommarji, dejjem ġie ritenut li r-riproduzzjoni tal-imputazzjonijiet huwa biżżejjed sabiex jissodisfa dan ir-rekwizit tal-"fatti". Hekk ingħad minn din il-Qorti diversament preseduta fis-sentenzi fl-ismijiet **Il-Pulizija vs. Mariella Caruana** (Numru 326/2010 – 15 ta' Diċembru 2010), **Il-Pulizija vs. John Tanti** (Numru 546/2010 – 24 ta' Jannar 2013), **Il-Pulizija vs. Carmel Polidano** (Numru 338/2013 – 11 ta' Diċembru 2013), **Il-Pulizija vs. Peter Abdilla** (Numru 129/2010 – 28 ta' Lulju 2020) u **Il-Pulizija vs. Salvino Debrincat** (Numru 242/2022 – 25 ta' Novembru 2022).

Illi għall-fini tal-aggravju in eżami b'mod partikolari fir-rigward tar-rekwiżit tal-"fatti" li jisemma f'Artikolu 382 tal-Kapitolu 9 tal-Liġijiet ta' Malta, din il-Qorti tinnota li minn qari tas-sentenza appellata jirriżulta, fost l-oħrajn, id-data tas-sentenza, l-isem, il-kunjom u l-Karta tal-Identita' tal-appellant u jirriżulta wkoll is-segwenti:

[2] Ara **Il-Pulizija vs. Neil Falzon** (Numru 851/2015 – 6 ta' Diċembru 2022).

> "Rat l-imputazzjoni/jiet annessi fuq il-paġna ta' wara li nħarġu kontra l-imputat/a." [emfażi miżjuda]

Illi minn dan t'hawn fuq ma għandux ikun hemm dubju dwar liema fatti ġie misjub ħati tagħhom l-appellant u minn dak imniżżel fis-sentenza appellata u li ġie hawn fuq ċitat ġie sodisfatt ir-rekwiżit tal-"fatti" imsemmi f'Artikolu 382 tal-Kapitolu 9 tal-Liġijiet ta' Malta.

Illi għal kull buon fini din il-Qorti tagħmel riferenza għas-sentenza mogħtija minn din il-Qorti diversament preseduta fis-16 ta' Jannar 1986 fl-ismijiet **Il-Pulizija vs. Emmanuel Zammit** fejn ingħad hekk:

> "Meta fis-sentenza appellata ma tirrikorrix id-dikjarazzjoni dwar liema fatti l-appellant instab ħati tagħhom, dan in-nuqqas, skont il-liġi u l-ġurisprudenza kostanti, iġib in-nullita' tas-sentenza appellata, liema nullita' hija anke sollevabbli *"ex ufficio"* mill-Qorti. Meta, pero', is-sentenza originali tkun miktuba fuq iċ-ċitazzjoni li fuqha jkun hemm riprodotti l-fatti u mis-sentenza kif redetta ma jkunx hemm dubju dwar liema fatti jkun ġie misjub ħati l-imputat, il-formaliżmu m'hemmx postu u għandha tiġi salvata s-sentenza."

Illi, tenut kont ta' dak kollu li ngħad hawn fuq, din il-Qorti ma jirriżultalhiex li fis-sentenza mogħtija mill-Ewwel Qorti hemm nieqas xi wieħed mir-rekwiżiti li jemerġu minn Artikolu 382 tal-Kapitolu 9 tal-Liġijiet ta' Malta u b'hekk l-ewwel aggravju tal-appellant dwar in-nullita' tas-sentenza appellata qed ikun miċħud.

Decide

Għal dawn il-motivi, il-Qorti taqta' u tiddeċiedi billi tiċħad l-ewwel aggravju hekk kif kontenut fl-appell imressaq mill-appellant Keith Pace u tordna l-prosegwiment tas-smigħ tal-appell.

Onor. Dr. Neville Camilleri
Imħallef

Alexia Attard
Deputat Reġistratur